

PM 2017:257 RII (Dnr 110-1359/2017)

**Lantmäteriets rapport Föreskriftsrätt om gemensamma standarder för information i grundkartor (2017:2)
Boverkets rapport Digitala detaljplaner - Reglering av hur detaljplaner ska utformas digitalt (2017:21)**

Remiss från Näringsdepartementet
Remisstid den 4 december 2017

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Remissen besvaras med hänvisning till vad som sägs i promemorian.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Föredragande borgarrådet Jan Valeskog anför följande.

Ärendet

Ärendet avser Lantmäteriets rapport Föreskriftsrätt om gemensamma standarder för information i grundkartor (2017:2) och Boverkets rapport Digitala detaljplaner - Reglering av hur detaljplaner ska utformas digitalt (2017:21). Båda utredningarna syftar till att förbättra förutsättningarna för en digital process inför beslut om detaljplan.

Boverkets rapport Digitala detaljplaner - Reglering av hur detaljplaner ska utformas digitalt (2017:21)

Boverket anser att en reglering av den tekniska utformningen av nya detaljplaner behövs, och konstaterar att en digital planprocess ställer krav på att enhetliga definitioner och gränssnitt utvecklas och används. Boverket anser att digital enhetlig detaljplaneinformation är nödvändig för att andra delar av samhällsbyggnadsprocessen ska kunna digitaliseras.

Lantmäteriets rapport Föreskriftsrätt om gemensamma standarder för information i grundkartor (2017:2)

Enligt plan- och bygglagen ska det i arbetet med att ta fram en detaljplan, om det inte är uppenbart onödigt, finnas en eller flera kartor som är lämpliga för ändamålet. Dessa benämns grundkartor. Kommunen ansvarar för framtagande av grundkartan, men informationen som redovisas i kartan kan härröra från olika källor.

Lantmäteriet bedömer att det finns ett behov av att genom föreskrifter reglera vilken standard som ska gälla för informationen i grundkartan och föreslår att Lantmäteriet ges rätt att meddela föreskrifter till 5 kap. 8 § plan- och bygglagen (2010:900). Föreskrifterna ska avse innehållet i grundkartan, standarder eller

liknande krav för informationen i grundkartan samt grundkartans utseende. Förslaget föreslås gälla från den 1 juli 2018.

Remisserna finns att läsa i sin helhet på [Lantmäteriets](#) och [Boverkets](#) hemsidor.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret och stadsbyggnadsnämnden.

Stadsledningskontoret ser positivt på de förslag som läggs fram i Lantmäteriets och Boverkets rapporter.

Stadsbyggnadsnämnden anser att förslagen ger goda förutsättningar för ett effektivt utnyttjande av information i hela samhällsbyggnadsprocessen men vill påpeka att omställningstiden är väldigt kort.

Mina synpunkter

Stockholms mål är att bygga 140 000 nya bostäder till år 2030. Det är ett ambitiöst mål och innebär en av de högsta urbaniseringstakterna i modern tid. En förutsättning för att detta ska vara möjligt är effektiva processer. Digitalisering är en viktig del av att effektivisera processen. Jag ser därför positivt på Boverkets och Lantmäteriets förslag. Stockholms stad har genom stadsbyggnadskontoret under många år deltagit i standardiseringsarbetet inom SIS (Swedish Standards Institute) och även i flera av de utredningar som ligger till grund för Boverkets förslag. Detta arbete vill vi fortsatt delta i.

Jag kan dock konstatera att omställningstiden är väl kort då arbetet både är arbets- och resurskrävande. För en stor kommun som Stockholm kan detta innebära en utmaning.

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Remissen besvaras med hänvisning till vad som sägs i promemorian.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Stockholm den 23 november 2017

JAN VALESKOG

Bilagor

Lantmäteriets rapport Föreskriftsrätt om gemensamma standarder för information i grundkartor (2017:2) och Boverkets rapport Digitala detaljplaner - Reglering av hur detaljplaner ska utformas digitalt (2017:21), sammanfattningar

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Remissammanställning

Ärendet

Ärendet avser Lantmäteriets rapport Föreskriftsrätt om gemensamma standarder för information i grundkartor (2017:2) och Boverkets rapport Digitala detaljplaner - Reglering av hur detaljplaner ska utformas digitalt (2017:21). Båda utredningarna syftar till att förbättra förutsättningarna för en digital process inför beslut om detaljplan.

Boverkets rapport Digitala detaljplaner - Reglering av hur detaljplaner ska utformas digitalt (2017:21)

Boverket anser att en reglering av den tekniska utformningen av nya detaljplaner behövs, och konstaterar att en digital planprocess ställer krav på att enhetliga definitioner och gränssnitt utvecklas och används. Boverket anser att digital enhetlig detaljplaneinformation är nödvändig för att andra delar av samhällsbyggnadsprocessen ska kunna digitaliseras.

Boverket föreslår att krav införs i plan- och bygglagen (2010:900) om att informationen som hör till nya detaljplaner och planbeskrivningar ska finnas i elektronisk form. Boverket föreslår också att Boverket ges rätt att meddela föreskrifter om hur denna ska vara utformad.

Boverket bedömer att en reglering kommer att kunna baseras på principerna i den gällande standarden om överföringsformat för planinformation och planbestämelsekatalogen som Boverket presenterar på sin webbplats.

Förslaget föreslås gälla från den 1 juli 2018, och avse detaljplaner som vinner laga kraft från den 1 juli 2021.

Boverket föreslår också att en nationell plandatabas upprättas för att underlätta samhällsplaneringsprocessen och utveckling av digitala tjänster, och att Lantmäteriet får ansvar för denna.

Lantmäteriets rapport Föreskriftsrätt om gemensamma standarder för information i grundkartor (2017:2)

Enligt plan- och bygglagen ska det i arbetet med att ta fram en detaljplan, om det inte är uppenbart onödigt, finnas en eller flera kartor som är lämpliga för ändamålet. Dessa benämns grundkartor. Kommunen ansvarar för framtagande av grundkartan, men informationen som redovisas i kartan kan härröra från olika källor.

Lantmäteriet bedömer att det finns ett behov av att genom föreskrifter reglera vilken standard som ska gälla för informationen i grundkartan och föreslår att Lantmäteriet ges rätt att meddela föreskrifter till 5 kap. 8 § plan- och bygglagen (2010:900). Föreskrifterna ska avse innehållet i grundkartan, standarder eller liknande krav för informationen i grundkartan samt grundkartans utseende. Förslaget föreslås gälla från den 1 juli 2018.

Lantmäteriet ser förslaget som ett första steg i en mer övergripande reglering i syfte att underlätta och påskynda standardisering och digitaliseringen inom hela samhällsbyggnadsprocessen.

Lantmäteriet ser behov av tydligare regler för ansvaret för den geografiska informationen, och ett ramverk för att tydliggöra ansvarsförhållanden. Lantmäteriet föreslår därför också att regeringen tillsätter en utredning för framtagande av

författningsförslag som styr informationsförsörjning inom samhällsbyggnadsprocessen. Lantmäteriet anser vidare att regeringen bör tillsätta en utredning för framtagande av författningsförslag för Sveriges grunddata, i syfte att säkerställa att standardarbete med information i olika sektorer sker på ett harmoniserat sätt. Vilka informationsmängder som ingår i samhällsbyggnadsprocessen avser Lantmäteriet återkomma till i redovisningen av huvuduppdraget ”Digitalt först – för en smartare samhällsbyggnadsprocess”.

I Lantmäteriets uppdrag har också ingått att redovisa eventuella hinder för digital överföring av information. Lantmäteriet har identifierat flera hinder och föreslår bland annat att: Boverket får i uppdrag att ta fram utbildningar och handledningar för digitalisering av detaljplaner, Sveriges geologiska undersökning ges i uppdrag att ta fram ett standardiserat upphandlingsunderlag för utredningar i detaljplaneärenden, med inspiration från Stockholms stads geoarkiv, och att Lantmäteriet ges i uppdrag att utreda de tekniska, juridiska och ekonomiska förutsättningarna för ett nationellt tillhandahållande av digital planinformation.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret och stadsbyggnadsnämnden.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 1 november 2017 har i huvudsak följande lydelse.

Stockholms stads mål om 140 000 nya bostäder 2010-2030, med tillhörande samhällsservice, är ett historiskt högt åtagande. En nyckelfaktor för att målet ska nås är en effektiv stadsbyggnadsprocess. Digitalisering av processen är därför av stor vikt.

Digitalisering och ett effektivt digitalt informationsutbyte mellan inblandande parter förutsätter etablerade och långsiktiga standarder. Stadsledningskontoret ser därför positivt på de förslag som läggs fram i Lantmäteriets och Boverkets rapporter.

Stadsledningskontoret konstaterar att Stockholms stad genom stadsbyggnadskontoret under många år deltagit i standardiseringsarbetet inom SIS (Swedish Standards Institute) och även i flera av de utredningar som ligger till grund för Boverkets förslag.

De föreslagna lagändringarna föreslås träda i kraft 1 juli 2018, och kravet om digitala detaljplaner föreslås avse detaljplaner som vinner laga kraft från 1 juli 2021. Stadsledningskontoret konstaterar att det innebär en relativt kort omställningsperiod. För en stor kommun som Stockholm, med en omfattande planverksamhet, är detta en stor utmaning. Omställningen kan också bli förknippad med ökade kostnader bland annat för programvara och detta bör utredas vidare.

Stadsbyggnadsnämnden

Stadsbyggnadsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 9 november 2017 att som svar på remissen överlämna kontorets tjänsteutlåtande.

Stadsbyggnadskontorets tjänsteutlåtande daterat den 25 september 2017 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsbyggnadskontoret anser att förslagen ger goda förutsättningar för en effektivt utnyttjande av information i hela samhällsbyggnadsprocessen. Detta tillsammans med den föreslagna föreskriftsrätten för lantmäterimyndigheten om standarder för information i grundkartan anser stadsbyggnadskontoret är ett steg i rätt riktning mot digital standardiserad information i detaljplaner, vilket i sin tur ger ökade möjligheter till återanvändning av informationen inom verksamheten och i e-tjänster. Stadsbyggnadskontoret har under många år varit engagerat i standardiseringsarbetet inom SIS (Swedish Standards Institute) och har även deltagit i flera av de utredningar som ligger till grund för Boverkets förslag. Stadsbyggnadskontoret önskar delta i det fortsatta arbetet med framtagande och införandet av standarden.

Stadsbyggnadskontoret instämmer i att kommuner behöver ett incitament och ekonomiskt stöd för att införa digitala detaljplaner enligt förslagen men vill påpeka att omställningstiden är väldigt kort och förslagsställarna bör fundera över om den inte ska förlängas så kommunerna ges tid till omställning till digitala detaljplaner.

För att samhällsbyggnadsprocessen i sin helhet ska kunna dra nytta av digitala planer bör även äldre planer digitaliseras, vilket är en komplicerad och kostnadskrävande process. Kontoret anser att digitalisering av äldre planer behöver utredas samtidigt som den nationella standarden tas fram. Detta för att tillse att det är möjligt att göra korrekta tolkningar av äldre bestämmelser och för att undvika eventuella skadeståndsanspråk.

Kommunens förvaltning av de digitaliserade planerna bör belysas i det fortsatta utredningsarbetet eftersom framtida förändringar i standarden kan medföra omfattande ändringsarbeten.